

BULLA S. D. N. PII,
DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ IV.
SUPER CONFIRMATIONE
Oecumenici Generalis Concilii Trid.

PIUS Episcopus, servus servorum Dei, ad
perpetuam rei memoriam.

Benedictus Deus & Pater Domini
Nostri Iesu Christi, Pater misericordiarum, & Deus totius consolatoris,
qui respicere dignatus Ecclesiam suam sanctam tot procellis & tempestatibus agitatam atque vexatam, &
gravius in dies laborantem, apto tandem ei subvenit optatoque remedio.
Ad plurimas & pernicioſissimas heres extirpandas, ad corrigitos mores, & restituendam Ecclesiasticam disciplinam, ad pacem & concordiam Christiani populi procurandam, inditum jam pridem in civitate Tridentina Oecumenicum & generale Concilium a pie memoriae Pauli III, praefectore nostro, & fessionibus aliquot habitis caput fuerat, ab ejus autem successore Julio in eandem urbem revocatum, post alias sessiones celebratas, variis impedimentis & difficultatibus obiectis, ne tum quidem peragi posuerat: itaque diutius intermissionem fuerat, non sine maximo incertore piorum omnium, cum quotidie magis Ecclesia ejusmodi remedium imploraret. Nos autem post susceptum Sedis Apostolicae regimen, tam necessarium, ac salutare opus, sicut pastoralis sollicitudo moneret, divine misericordiae fiducia perficeret aggredi, adjuti pio studio charissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Romanorum Imperatoris electi, & alio-

rum Christianorum Regum, Reparatum, ac Principum, tandem consecuti sumus, quod nec diu nisi nocturna curia elaborare delimus, quodque a Patre lumineum aliud precati sumus. Cum enim ea in urbem unicus ex Christiani nominis nationibus conveniens, nostra convocata literis, & sua etiam ipsius pietate excrata, Episcoporum & aliorum insignium Prelatorum matra, & oecumenico Concilio digna frequentia, præter plurimos alios post & sacrarum literarum scientia, divinis & humani juris cognitione praefantes viros, praefidibus ipsi Synodo Sedis Apostolicae Legatis, nobis adeo Concilii libertati faveantibus, ut etiam de rebus Sedis Apostolicae proprie reservatis liberum ipsi Concilio arbitrium per literas, ad Legatos nostros scriptas, ultra permiserimus, quæ de Sacramentis & aliis rebus, quæ quidem necessaria vix sunt, tradenda, definienda, & statuenda reflabant, ad confundandas haereses ad tollendos abusus, & emendandos mores & facrofancia Synodo summa libertate, diligenter tractata, & accurate ac mature adnotum definita, explicata, statuta sunt. Quibus rebus perfectis, Concilium tanta omnium, qui illi interfuerunt, concordia perfactum fuit, ut consensus eum plane

a Po-

Bulla Confirm. Concil. Trident.

463

* Domino effectum fuisse constituerit: idque in nostris arque omnium oculis valde mirabile fuerit. Pro quo tam singulari Dei munere supplicationes statim in alma hac urbe indiximus, que magna cleri & populi pietate celebrate fuerunt; laudeisque & gratias divina Majestati merito perfolvendas curavimus: cum ejusmodi Concilii exitus, spem magnam & prope certam attulerti, fore, ut majores in dies fructus ad Ecclesiam ex ipsius Decretis, constitutionibusque perveniant. Cum autem ipsa sancta Synodus pro sua erga Sedem Apostolicam reverentia antiquorum citam Conciliorum vestigia inherens, Decretorum suorum omnium, que nostro & Praedecessorum nostrorum tempore facta sunt, confirmationem a nobis perierit, Decreto de ea re in publica Sessione facto: Nos ex Legatorum literis prius, deinde post redditum eorum, ex iis, que Synodi nomine diligenter retulerunt, postulatione ipsius Synodi cognita, habita super haec re cum venerabilibus fratribus nostris, sancte Romana Ecclesie Cardinalibus, deliberatione matura, sanctique Spiritus imprimis auxilio invocato, cum ea decreta omnia Catholica, & populo Christiano utilia, ac salutari esse cognovimus, ad Dei omnipotentis laudem, & coram eisdem fratribus nostrorum consilio, & assensu in Consistorio nostro secretio illa omnia & singula auctoritate Apostolica hodie confirmavimus, & ab omnibus Christi fidibus suscipienda ac servanda esse decrevimus; sicut harum quoque literarum tenore, ad clariorum omnium notitiam confirmamus, & suscipi observarique decretamus. Mandamus autem in virtute sanctæ obedientiæ, & sub ponsi a sacris Canonibus constitutis, alijque gravioribus, etiam privationis, arbitrio nostro insigndenis, universis & singulis venerabilibus fra-

pe-

penis; ne quis sine auctoritate nostra audeat ullos commentarios, glossas, annotationes, scholia, ulliusve omnino interpretationis genus super ipsius Concilii Decretis quocumque modo edere, aut quidquam quocumque nomine, etiam sub praetexto majoris Decretorum corroboracionis, aut executionis, aliove quaestio colore, statuerit. Si cui vero in eis aliquid obscurius dictum & statutum fuisset, eamque ob causam interpretatione aut decisione aliqua egere vixit fuerit; ascendat ad locum, quem Dominus eligit, ad Sedem videlicet Apostolicam, omnium fidelium Magistrum, cuius auctoritatem etiam ipsa fonda Synodus tam reverenter agnoscit. Nos enim difficultates & controversias, si que ex iis Decretis ortae fuerint, nobis declarandas & decidedendas, quemadmodum ipsa quoque sancta Synodus decrevit, referamus, parati, sicut ea de nobis meritis confitit, omnium Provinciarum necessitatis ea ratione, qui commendior nobis visa fuerit, providere: Decernentes nihilominus irritum, & inane, si fecus super his a quoquaque quavis auctoritate scientier, vel ignoranter contigerit attentari. Ut haec autem ad omnium notitiam perveniant, neve quis excusatione ignorantes uiri possit; Volumus, & mandamus, ut hę licere per aliquos curia nostra Curforae in Basilica Vaticana Principis Apostolorum & in Ecclesia Lateranensi, tunc, cum in eis populus, ut Missatum solemnibus intersit, congregari solet, palam & clara voce recitentur; & postquam recitata fuerint, ad valvas eartum Ecclesiarum, itemque Cancelariae Apostolicae, & in loco solito Campi Flora affigantur, ibique ut legi, & omnibus innotescere possint, aliquantis per relinquantur. Cum autem inde amovebuntur, relictis de more ibidem exemplis, in alma Urbe

ad impressionem traduantur, quo conmodius per Christiani nominis provincias & regna divulgari possint. Transversis quoque earum, que manu aliquius publici Notarii scripta, subscriptave, & sigillo ac subscriptio ne aliquius personae in dignitate Ecclesiastica constituta munita facrime, fidem sine ulla dubitatione habeti mandamus, arque decernimus. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostrae Confirmationis, monitionis, inhibitionis, reservationis, voluntatis, mandatorum, & decretorum instringere, vel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attente praefumperit, indigneationem omnipotens Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se novent incursum. Datum Rome apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Domini Millefimo, Quingentesimo Sexagesimo tertio, Septimo Kalendis Februario, Pontificatus nostri anno quinto.

Ego PIUS Catholica Ecclesie Episc.

Ego Fr. Card. Pisanus, Episcop. Obsensis Decanus.

Ego Fed. Card. Cesius, Episcopus Portuen.

Ego Joan. Card. Moronus, Episcopus Tujculan.

Ego A. Card. Farnefius, Vicedecanus. Episcopus Sab.

• • • • •

Ego R. Card. S. Angelis, Major Papalitent.

• • • • •

Ego Jo. Cardinalis S. Vitalis.

Ego Jo. Michael, Card. Saracenus.

• • • • •

Ego Joannes B. Cicada, Cardinalis S. Clementis.

Ego Scipio, Card. Pifarum.

Ego Joan. Cardinalis Romanus.

Ego F. M. G. Cardinalis Alexandrinus.

Ego Clemens, Cardinalis Ara celi.

Ego Jac. Card. Sabellus.

• • • • •

Ego B. Cardinalis Salviatus.

Ego Ph. Cardinalis Aburd.

Ego Lud. Card. Simoneta.

• • • • •

Ego F. Cardinalis Pacieccus, y
de Tor.

Ego M. A. Card. Amulius.

Ego Joan. Franc. Cardin. de Gambara.

• • • • •

Ego Carolus, Card. Borromensis.

Ego M. S. Card. Conf.

Ego Alph. Card. Gefwaldus.

Ego Hip. Card. Ferra.

Ego Franciscus, Card. Gonzaga.

• • • • •

Ego Gni. Afc. Diac. Cardin. Cam.

Ego Vitellinus, Cardinalis Vitellius.

• • • • •

Ant. Florellus Lavellinus.

H. Cumyn.

BULLA S. D. N. PII,

DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ IV.

Super declaratione temporis ad observanda Decreta sacri Oecumenici & generalis Concilii Trid.

PIUS Episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Sicut ad sacrorum Conciliorum decreta ac Canones, auctoritas atque confirmatione Apostolice Sedis & debet, & solet accedere, ita si qua super eis exorta sit dubitatio, ejusdem Sedis iudicio, & declaratione tollenda est. Ad aures nostras pervernit, multos esse, qui dubitant, ex quo tempore ceperunt decreta facili generalis Concilii Trid. ad reformationem, & ius positivum dumtaxat spectantia, eos ad quos pertinent, obligare, illa praetextum, que tempora omnis controversia dubitatioque tollatur, Motu proprio eam rem, prout rationi, juri, & æquitati concilii Trid. cum Gall.

Gg venire

venire censimus , duximus declaran-
dam . Nam esti ipsius Concilii decre-
ta , etiam de venerabilium statrum
noscitorum Sancte Romane Ecclesie
Catinianum consilio & assensu , in
Consistorio nostro secreto confirmata
a nobis fuerant sub finem mensis Ja-
nuarii , & ab eo etiam tempore apud
hanc Sanctam Sedem observari cer-
perunt ; quia tamen non parum tem-
poris in eis Roma diligenter emen-
dateque imprimendis necessario , con-
sumptum fuit , & iure etiam commu-
ni sanctum est , ut Constitutiones
novae vim nonnulli post certum tem-
pus obsercante , sequimur nobis & ju-
stum vim est , predicta Decreta
omnia ad dictam reformationem , jus-
que positivum damnavit spectantia ,
Kalend. Mai proxime praeteriti omnes
obligare cepisse , neque posse tam
diem excusationem cuiusquam quod
ea ignoraverit , admittandam , atque
ita Apostolica autoritate declaramus ,
ac definimus , & ab omnibus judicari
debere mandamus , atque statui-
mus . Decernentes irritum & inane ,
si quid feceris a quoquam , quaquam
que dignitate , auctoritate & potesta-
te praedito , contigerit judicari . Non
obstantibus constitutionibus & ordi-
nationibus Apostolica , alisque in con-
trarium facientibus quibuscumque .
Nulli ergo omnino hominum licet
hanc paginam nostrae declarationis ,
definitionis , mandati , statuti & de-

Fed. Card. Cesini.

Cef. Glorierius.

H. Camya.

Registrata apud Casarem Scru.

Anno a Nativitate Domini Mil-
lesimo Quingentesimo Sexagesimo qua-
to , Indictione prima : die vero no-
tissima mensis Iuli , Pontificatus lan-
ctissimi in Christo Patris & Domini
nostrli , Domini Pii , divina provi-
dencia Papa IV . Anno quinto , retrofir-
mitate litterae affixe , lecta & publicata
sunt in valvis Basilicarum Prin-
cipis Apostolorum de Urbe , & sancti
Joannis Lateran . necnon Cancelleriae
Apostolica , & in Aci Campi Flo-
ri , per nos Jacobum Carta , & Ju-
lum Patrinum , praebitai S. D. N.
Pape Cursores .

Antonius Clericus , Magister Cursat.

MOTUS PROPRIUS S.D.N. PII, DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ IV.

Per quem deputantur octo Reverendiss. Cardinales , qui
faciant observari reformationes ab ipso editas , necnon
decreta sacri oecumenici , & generalis Concilii Trid.

PIUS PAPA IV.

MOTU proprio , &c. Alias Nos
nonnullas constitutiones &
ordinaciones , reformationes majoris Pe-
nitentiarii , ac sacre Penitentiarie no-
stræ , ac Vicarii nostri , ac ejus offici-
i , necnon Camerarii & Cameræ
Apostolice , ac illius cauferum Audi-
torum , necnon palati Apostolici cauferum ,
Auditorum , ac Gubernatoris ,
& Capitoline curiarum , & Confradi-
tariorum , aliorumque aliae Urbis no-
stræ ac Romanae Curie tribunalium &
officiorum concernentes , edidimus ,
quæ tamen (ut intelleximus) ab eo-
rumdem officiorum & tribunalium pre-
fectis ac officiis minus diligenter
observantur . Cum autem enixa no-
stra voluntatis sit , illa , ut & pariter
decreta facti Concilii Tridentini , in
his quæ ad conciliorum officia spectant , ab
eisdem omnino observantur : Nos pro-
pterea confidantes , parum eff jura
condere , nisi sint qui ea executioni
demandari faciat , & in premissis ,
prout ex debito pastoralis officii nobis
(metris licet imparibus) injuncti
obligamus , salubriter & utiliter pro-
videre , praefataque constitutiones &
ordinaciones , ac decreta Concilii ,
quas & qua lit haberi volumus pro
expressis , inviolabiliter observari ve-
lenles : Venerabili fratri nostro Joani
Episcopo Tusculan . Moreno , Joan.
Michaeli Sanctæ Anatoliae , Sarace-
no , ac Joan. Baptista Sancti Clemente

Gg 2 pro-

prout ex eadem die , & e contra , privilegiis quoque , indultis & literis Apostolicis illis , ad dictis officiis libis & Tribunalibus sub quibuscumque tenoribus & formis , ac cum quibusvis clausulis & decretis , etiam motu simili , &c. & alias quomodocumque concessis , &c. Quibus omnibus , &c. illorum tenore , &c. haec vice latissime derogamus , easque adverus primita nullatenus suffragi volumus , ceterisque contrariis quibuscumque .

Placet, Motu proprio L.

Datum Rome , apud Sanctum Mucum , 4. Non. Aug. Anno 5.

BULLA S. D. N. D. PII

PAPÆ IV. REVOCATORIA

Privilegiorum , exemptionum , immunitatum , facultatum , conservatoriarum , indultorum , confessionalium , Maris magni , & aliarum quaruncumque similium gratiarum , quibuscumque locis & personis concessarum , in his , in quibus statutis & decretis sacri Concilii Tridentini contrafiantur .

PIUS Episcopus , servus servorum Dei , ad perpetuam rei memoriam .

IN Principis Apostolorum Sede , metritis licet imparibus , divina dispositione constituti , nihil neque universali Ecclesiae , cure & solicitudini nostre commissi , salubrissimis , neque injunctis nobis Apostolicæ servitutis officio decetius prestare possumus , quam quod providentia nostra ministerio œcumenicum Concilium Tri-

dennim , sicut nostris potissimum auspiciis , summaque sanctorum Patrum concordia per Dei misericordiam feliciter absolutum fuit ; ita , per universos , qui Christiana pietate censemur , ubique suscipiatur , & remoris quibuslibet obstaculis , ab omnibus equaliter obseretur . Cum itaque in eodem Concilio qua-

plura salubria & ad universalem moralum reformationem valde utilia decreta atque statuta , mature praetentum ipsorum examine precepimus sint edita , quibus multa arque diversa privilegia , exemptiones , immunitates , dispensationes , facultates , conservatoria , indulta , &c. ut vocant , confessionalia , & Mare magnum , & alia gratia , qua variis tam Cathedralibus , etiam Metropolitanis , quam Collegitis Ecclesiis , Monasteriis , Conventibus & aliis religiosis , etiam Eratrum mendicandum domibus & Ordinibus , necnon sancti Spiritus in Saxia , Sancti Joannis Lateranensis , ac Incursiuum de Urbe , Sancti Antonii Viennensis , & Sancti Bernardi Jurensis , aliisque Hospitalibus , Militiis eorumque Capitulis & Convenientibus , ac Universitatibus , etiam Studiorum generalium collegiis , tam Sacularibus , quam Ecclesiasticis , Confraternitatis , Societatis , & tam Principeis Apostolorum de Urbe , quam alius Fabricis Sandæ Crucis , aliisque pis locis & operibus , necnon Patriarchis , Archiepiscopis , Episcopis , Prelatis , Abbatibus , Abbatissis , Prioribus , prepositis & aliis Ecclesiasticis , tam facultariis , quam diversorum Ordinum & militarium regularibus , ac etiam laicis cuiuscumque dignitatibus , & status ac gradus , & excellentie , ac etiam Ducali , Regia , Imperiali dignitate fulgentibus utriusque sexus personis , necnon aliquibus Notariis , & etiam de latere Legaris , arque Notariis , tam perpetuo , quam ad tempus per plures Romanos Pontifices praedecessores nostros , ac nos & Sedem Apostolicam , ejusque Legatos haecens , etiam Motu proprio , & ex certa scientia , ac de Apostolicæ potestatis plenitudine , seu etiam Imperatorum , Regum , Ducum , & aliorum Principum contemplatione & intentu , etiam de fratribus consilio , Conc. Trid. cum Gall.

G 3 modi ,

modi, post id tempus, quo Concilium obligare caput, facta & gesta quomodo libet fuerint, & in posterum fieri, in his in quibus dicti Concilii decretis adversantur, nulla, invalida & irita esse & censeri, ac nemini, etiam quantumlibet, ut praeterferatur, qualificato tam in foro (quod ajunt) fori, quam conscientia suffragari posse & debere. Et ita per quoscumque locorum Ordinarios, aliosque Justices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam Sanctorum Romanarum Ecclesiarum Cardinales, sublata eis, & eorum cultibet quavis alteri judicandi facultate, in utroque foro judicari & definiri debere, ac quidquid fecerit, a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignorantiter attentare congerit, iuratum & inane determinitus. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus & ordinacionibus Apostolicis, ceterisque contraria quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostrae declarationis, statuti, ordinacionis, & decreti insinuare, vel ei a usu remetatio contraire. Si quis autem hoc attentare praesumperit, indignationem

omnipotentis Dei & Beatorum Petri & Pauli Apollolorum ejus se noverit incursum.

Datum Rome apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Domini Millefimo Quingentesimo Sexagesimo quinto, Tertio decimo Kalend. Martii Pontificatus nostri Anno sexto.

Cef. Glorierius.

P. Episcopus Narbonensis.

H. Comp.

Anno a Nativitate Domini Millefimo Quingentesimo Sexagesimo quinto, Indictione sexta: die vero vigilia prima mensis Februarii, Pontificatus sanctissimi in Cœlio Parisi & Domini nostri Domini Patris divina providentia Pape IV. Anno eius sexto, retroscripte litteræ Apostolicae affite & publicate fuerunt in Actis Capit. Floræ, & valvis Cancelariae Apostolicae, per nos Nicolam de Marliens & Camillum Cherubinum S. D. N. Pape Cursores.

Philibertus Chapuis, Magister Curiorum.

ORATIO

HABITA IN SESSIONE NONA ET ULTIMA
SACRI CONCILII TRIDENTINI,
CELEBRATA DUOBUS CONTINUIS DIEBUS,
tertia & quarta Decemb. 1564. Pii IV. Pont. Max.

A R.P.D. HIERONYMO RAGAZZONI VENETO,
Episcopo Nazianzeno, & coadjutori Famaugustano.

Hic summatis recententur omnia in Concilio Tridentino definita, quo & ad pie credendum, & ad bene uerendum pertinet.

AUDITE haec omnes gentes, auribus percipite omnes, qui habebitis orebam. Tridentinum Concilium iudicium, secundum aliquando intermissionem, distractum varie atque diuersum, nunc denum, singulare Dei omnipotenti beneficio, summa atque incredibili omnibus Ordinum ac nationum voluntate, connectit atque perfectum. Dies hunc gloriosissima Christiano populo illuxit, in qua templum Domini effusum frequentem ac dilatatum reficitur & absolvitur: & navis haec una bonorum omnium ex maximis ac diutinum turbis atque fluctibus tuta in portu collatur, quam uniuersa confundente nobiscum il volvunt. quos in tempore gratia haec ipsa partagio influita fuit: atque aedifici hujus constitundi participes existent, quia hoc nobis negotium exhibuerunt, majoris nunc proelio testis causam habentes. Sed nostra id certe culpa non accidit.

Nos ictem hanc in Germania facimus, id est, in domus illorum serie limine possimus elegimus: nos cultibet usulum nobis, ne suspicione illi aliquam minus liberis loci daremus, adhibendum: nos eam sibi ipsi compostreremus: non hic illi perdidi expectavimus: neque horanti ac rogarate unquam desistimus, ut ad veritatem illam cognoscendam accedemus. Verum illi etiam absidentias facit, ut puto, a nobis consilium est. Etenim, cum duo essent, in quibus agri atque infirmis illorum animis medicina fuit adhibenda: alterum fidei Catholica ac vero Evangelica

illis in rebus, que in dubium ab ipsis vocantur, quaque opportunitate his temporibus intercedent, explicata & confirmata, dispensis omnibus ac diligenter errorum rebari, doctrina: alterius disciplina Ecclesiastice, cuius potissimum deprivations illa a nobis defensio affirmatur, suis refutatio: i: utrumque, quantum in nobis fuit, pro temporum hotum ratione, cumulate praeditum.

PRINCIPIO enim fonda huc Synodus, (fata ex laudabili majoratu nostrorum constitutis fuit fidei professione) ut quodcumq[ue] fundamentum futuri actionis nobis ponere, & quibus testimonis atque praefidū in dogmatibus faciens intendum esset, offenderet, veritate ac novi Testamento libros, qui essent sine illa dubitatione recipendi, antiquioribus concordia probatissimorum exemplo, p[ro]p[ter]e & prouiderent enumerandi, ac, se de verbis quidem illa ex variis verisimilibus oris pollet difficultas, certam ac definitam de Gracis & Hebraicis translationem approbat. Hinc omnium heretum caput atque arcem aggrediens, de humana natura corruptis iniiciis ea statuit, quae veritas ipsa, si loqui pollet, exprimeret. De justificatione descepit, (res magna, & cum ab antiquis, cum a nostra tempora heresies multum in modum oppugnata) ea definit, quibus & perniciiosis in eo in genere opinionibus occurreretur, & recte sententiad ratio nro quodam ordine, atque admittibili sapientia, ut in illis Dei spiritum facile agnoscas demonstraretur. Peritissimum hoc post hominum memoriam